

Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej

Marszałka Województwa Śląskiego

za rok 2022

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa i procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że

w Województwie Śląskim

CZĘŚĆ A

w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza

CZĘŚĆ B

w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza

1) Zastrzeżenia dotyczą:

- Zgodności działalności z przepisami prawa i procedurami wewnętrznymi

Zastrzeżenia do tego obszaru związane są przede wszystkim z występowaniem nieprawidłowości stwierdzanych w wyniku kontroli i audytów przeprowadzanych w jednostkach organizacyjnych Województwa Śląskiego (dalej: *jednostki*) przez instytucje zewnętrzne i Departamenty organizacyjne Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (dalej: *Urząd*).

- Efektywności i skuteczności przepływu informacji

Zastrzeżenia do tego obszaru związane są przede wszystkim z niedostatecznym zapewnieniem we wszystkich *jednostkach* adekwatnego systemu przepływu informacji wewnątrz *jednostek* oraz pomiędzy *jednostkami* a ich klientami zewnętrznymi.

- Skuteczności i efektywności działania

Zastrzeżenia do tego obszaru związane są przede wszystkim z brakiem zapewnienia przez *jednostki* właściwej realizacji celów i zadań ze względu na sytuację finansową (np. ujemny wynik finansowy) jak i kwestie organizacyjne.

2) Zostaną podjęte następujące działania w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej:

W związku z powyższym wydaje się następujące rekomendacje dla Kierowników *jednostek* i Departamentów *Urzędu* nadzorujących *jednostki* (dalej: *Departamenty nadzorujące*):

1. Zapewnienie przestrzegania przez Kierowników *jednostek* wymogów wynikających z *Zasad kontroli zarządczej*¹, w tym w szczególności dotyczących:
 - a. obowiązku przeprowadzania samooceny systemu kontroli zarządczej,
 - b. obowiązku zarządzania ryzykiem,
 - c. prawidłowości i staranności sporządzania *Oświadczeń*² oraz załączników do *Oświadczeń*.
2. Monitorowanie przez *Departamenty nadzorujące* spełniania przez *jednostki* obowiązku przeprowadzania samooceny systemu kontroli zarządczej i zarządzania ryzykiem.
3. Zwiększenie nadzoru przez *Departamenty nadzorujące* nad prawidłowością i starannością sporządzania przez *jednostki* *Oświadczeń* zarówno pod względem formalnym, jak i merytorycznym.
4. Dalsze usprawnianie nadzoru wobec *jednostek* przez *Departamenty nadzorujące*, m.in. poprzez:
 - 4.1. Rozważenie zasadności opracowania pisemnych zasad systemu nadzoru poszczególnych obszarów działania *jednostek*, obejmujących w szczególności:
 - a. bieżący monitoring wyników kontroli zewnętrznych w *jednostkach*,
 - b. bieżący monitoring skarg i wniosków w *jednostkach*,
 - c. okresowy monitoring postępowań sądowych,
 - d. regularne zbieranie informacji na temat funkcjonowania nadzorowanych *jednostek*,
 - e. okresowe sprawozdawanie kluczowych informacji dotyczących kwestii finansowych jak również przestrzegania przez *jednostki* standardów/dobrych praktyk/rekomendacji przyjętych przez Marszałka i Zarząd Województwa,
 - f. skuteczną komunikację pomiędzy *jednostkami* a Departamentami,
 - g. współpracę pomiędzy Departamentami w zakresie prowadzonych spraw dotyczących nadzorowanych *jednostek*;
 - 4.2. Monitorowanie przestrzegania standardów/dobrych praktyk/rekomendacji przyjętych przez Marszałka i Zarząd Województwa;
 - 4.3. Zwrócenie większej uwagi na usprawnianie mechanizmów kontrolnych zapewniających wydatkowanie środków publicznych zgodnie z art. 44 *ustawy o finansach publicznych*, w szczególności w sposób celowy i oszczędny;
 - 4.4. Zwrócenie większej uwagi na konieczność pozyskiwania przez *jednostki* środków finansowych ze źródeł zewnętrznych.
5. Monitorowanie spełniania wymagań RODO³ w *jednostkach*.
6. Monitorowanie wprowadzenia w *jednostkach* obowiązków wynikających z Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii.

¹ Aktualne „Zasady kontroli zarządczej w Województwie Śląskim” stanowią załącznik do zarządzenia Marszałka nr 128/21 z dnia 10 grudnia 2021 r.

² Oświadczenia o stanie kontroli zarządczej składane przez kierowników *jednostek*.

³ Wskazanych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

7. Promowanie wdrażania wewnętrznych procedur dotyczących zapobiegania i przeciwdziałania zjawiskom korupcji oraz sposobu postępowania w sytuacjach noszących znamiona korupcji.
8. Zapewnienie przez Kierowników *jednostek* efektywności i skuteczności przepływu informacji wewnątrz *jednostek*. Powyższe powinno zapewniać funkcjonowanie mechanizmów przekazywania ważnych informacji w obrębie struktury organizacyjnej *jednostki*, a także otrzymywania przez pracowników w odpowiedniej formie i czasie, właściwych oraz rzetelnych informacji potrzebnych do realizacji zadań (np. w szczególności dotyczących zmieniających się przepisów prawa powszechnie obowiązującego i procedur wewnętrznych).
9. Bieżące monitorowanie przez *jednostki* oraz *Departamenty nadzorujące* sytuacji związanej ze współczesnymi zagrożeniami zewnętrznymi (np. epidemiologicznymi, dotyczącymi cyberbezpieczeństwa) i ich wpływem na funkcjonowanie *jednostek* w celu możliwości ich szybkiego dostosowania się do realizacji zadań w nadzwyczajnych warunkach.
10. Zwrócenie uwagi przez *Departamenty nadzorujące* na konieczność wdrażania zapewnienia dostępności architektonicznej, cyfrowej, informacyjno-komunikacyjnej w *jednostkach* zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz ustawą z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych.
11. Bieżące monitorowanie zasadności wprowadzenia w *jednostkach* funkcji audytu wewnętrznego o której mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych celem zapobiegania i eliminowania występowania nieprawidłowości.

CZĘŚĆ C

□ nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

1) Zastrzeżenia dotyczą:

.....

2) Zostaną podjęte następujące działania w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej:

.....

CZĘŚĆ D

Realizacja działań wskazanych w części B pkt 2 oświadczenia składanego w roku poprzednim, podjętych w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

W związku z rekomendacjami wydanymi w roku ubiegłym:

- a) doskonalono system nadzoru i kontroli wobec *jednostek*;
- b) monitorowano sytuację związaną z pandemią wywołaną wirusem SARS-CoV-2 i jej wpływem na funkcjonowanie *jednostek*;
- c) w trakcie kontroli i działań nadzorczych weryfikowano:
 - spełnianie wymagań RODO w *jednostkach*,
 - wdrożenie i stosowanie standardów/rekomendacji przyjętych przez Marszałka i Zarząd Województwa;

- d) informowano o konieczności stosowania w *jednostkach* obowiązków wynikających z Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii;
- e) propagowano wdrażanie wewnętrznych procedur dotyczących zapobiegania i przeciwdziałania zjawiskom korupcji oraz sposobu postępowania w sytuacjach mających znamiona korupcji;
- f) w trakcie audytów weryfikowano obszary wynikające z *Zasad kontroli zarządczej w jednostkach*, w tym w szczególności dotyczące:
 - samooceny kontroli zarządczej,
 - zarządzania ryzykiem,
 - prawidłowości wypełniania *Oświadczeń* oraz załączników do *Oświadczeń*;
- g) w audytach i działaniach nadzorczych podkreślano istotność efektywności i skuteczność przepływu informacji na wszystkich poziomach komunikacji w *jednostkach* oraz utrzymania stałej współpracy pomiędzy *jednostkami* i *Departamentami nadzorującymi* w celu bieżącego informowania o potencjalnych zagrożeniach związanych z funkcjonowaniem *jednostek*;
- h) wytypowano *jednostki* istotne z punktu widzenia realizacji celów i zadań Województwa, w których wprowadzona zostanie funkcja audytu.

CZĘŚĆ E

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:

- monitoringu realizacji celów i zadań,
- samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych,
- procesu zarządzania ryzykiem,
- audytu wewnętrznego,
- kontroli wewnętrznych,
- kontroli zewnętrznych,
- analizy skarg i wniosków,
- analizy oświadczeń o stanie kontroli zarządczej w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego i wojewódzkich samorządowych jednostkach organizacyjnych,
- innych źródeł informacji:
 - przegląd zintegrowanego systemu zarządzania za okres od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r.

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

Katowice, dnia 27.04.2023 r.

Jakub Chełstowski

(Podpis)

Instrukcja

*) *niepotrzebne skreślić*

W zależności od wyników oceny stanu kontroli zarządczej wypełnia się tylko jedną z części A B lub C przez zaznaczenie znakiem „X” odpowiedniego wiersza:

Część A wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewnia łącznie: zgodność działalności z przepisami prawa i procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji, zarządzanie ryzykiem.

Część B wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu jednego lub więcej z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem.

Część C wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu żadnego z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji oraz zarządzania ryzykiem.

W przypadku wyboru części B lub C należy opisać przyczyny złożenia zastrzeżeń w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej, np. istotną słabość kontroli zarządczej, istotną nieprawidłowość w funkcjonowaniu jednostki, istotny cel lub zadanie, które nie zostały zrealizowane wraz z podaniem, jeżeli to możliwe, elementu, którego zastrzeżenia dotyczą, w szczególności: zgodności działań z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem. Ponadto należy opisać kluczowe działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w odniesieniu do złożonych zastrzeżeń, wraz z podaniem terminu ich realizacji.

Część D należy wypełnić w przypadku, gdy w oświadczeniu za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, była zaznaczona część B lub C.

W części E należy zaznaczyć „X” źródła informacji, na których podstawie sporządzono oświadczenie o stanie kontroli zarządczej.